

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA TERENIE
GMINY GRZEGORZEW
na rok 2017

Spis treści

WPROWADZENIE	3
1 ROZDZIAŁ I – PODSTAWY PRAWNE	4
ROZDZIAŁ II – CEL PROGRAMU	4
ROZDZIAŁ III – ZAKRES DZIAŁALNOŚCI KOMISJI.....	6
ROZDZIAŁ IV – ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	8
1. Warunki realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	8
2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu.....	9
3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.....	10
4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.....	10
5. Współpraca z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.....	12
6. Współpraca z instytucjami w temacie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	13
7. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej.....	13
8. Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.....	14
9. Ustalenia końcowe	16

WPROWADZENIE

Spożywanie napojów alkoholowych towarzyszy ludziom od wieków. W odległej przeszłości wiązało się przede wszystkim z zachowaniami rytualnymi i przypisane było ściśle określonym grupom społecznym, ale stopniowo stawało się coraz powszechniejsze. Obecnie picie alkoholu stało się elementem naszej kultury – alkohol jest legalną i dostępną dla osób dorosłych substancją. Uważa się, że spożywanie go wpisane jest w relacje międzyludzkie. Mają na to wpływ obyczaje i przekonania, które pokazują, że picie towarzyskie sprzyja nawiązywaniu i podtrzymywaniu kontaktów z innymi, dobrej zabawie, finalizowaniu interesów. Ponadto dla wielu jest oznaką gościnności. Dlatego też alkohol pojawia się podczas różnych wydarzeń w naszym życiu: w czasie uroczystości rodzinnych, spotkań w gronie przyjaciół czy spotkań biznesowych. Wielu osobom spożywanie alkoholu zapewnia możliwość poprawy nastroju, zrelaksowania się, wyciszenia, odciążenia od codziennych kłopotów i problemów. Staje się jednym z łatwo dostępnych sposobów osiągnięcia i przeżywania przyjemności. Osoby smutne, przygnębione, przeżywające złość, gniew, lęk czy poczucie winy za pomocą alkoholu próbują poprawić sobie nastrój i osłabić przeżywanie przykrych uczuć. Osoby nieśmiałe i wycofane za pomocą alkoholu radzą sobie z wewnętrznymi zahamowaniami, a w towarzystwie stają się błyskotliwymi, tryskającymi dobrym humorem kompanami. Inni, którym życie wydaje się szare i nijkie, mogą pod wpływem alkoholu przeżywać inne niż na co dzień stany emocjonalne: euforię, uniesienie, zachwyty, nadzieję.

Czy to oznacza, że alkohol ma pozytywny wpływ na człowieka? Okazuje się, że nadmierne spożywanie alkoholu pociąga za sobą wiele negatywnych konsekwencji. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) alkohol zajmuje trzecie miejsce wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Nadmierne spożywanie go może sprzyjać chorobom układu pokarmowego, nerwowego, powodować choroby serca, nadciśnienie, itp. Dodatkowo negatywnie wpływa na funkcjonowanie psychospołeczne człowieka. Sprzyja łamaniu prawa, norm i wartości, a jednocześnie zniesieniu własnej odpowiedzialności za te zachowania. Stan nietrzeźwości staje się usprawiedliwieniem dla działań niepożądanych i krytycznie ocenianych przez innych ludzi. U osób będących pod wpływem alkoholu obserwuje się poważne zaburzenia kontroli swojego zachowania i emocji. Zwiększa się u nich przekonanie (często nieuzasadnione) o słuszności swoich poglądów i pomysłów, własnej nieomyślności. Nadużywanie alkoholu może powodować zaburzenia poznawcze – utrudniać rozpoznawanie własnych i cudzych stanów emocjonalnych, zaburzać zdolność rozumienia i analizy bieżących wydarzeń oraz sytuacji. Wszelkie próby wyrażenia przez kogoś odmiennego zdania mogą być odebrane jako atak i prowokacja, a w rezultacie stać się przyczyną werbalnej, a czasem fizycznej agresji.

Na konsekwencje spowodowane nadużywaniem alkoholu w sposób szczególnie narażone są rodziny z problemem alkoholowym. Członkowie tych rodzin żyją w zaburzonym systemie rodzinnym, w którym dominuje stres, samotność i izolacja, nieprzewidywalność wydarzeń, brak poczucia bezpieczeństwa i stabilności.

1 ROZDZIAŁ I – PODSTAWY PRAWNE

Podstawy prawne regulujące zagadnienia rozwiązywania problemów alkoholowych w Polsce.

1. Ustawa z dnia 25 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2016 poz. 487, tekst ujednolicony).
2. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 1817, tekst ujednolicony).
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r., poz. 446).
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 930).
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390).
6. Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej z dnia 2 lipca 2004 r. (Dz. U. 2016 Nr 220 poz. 1829)

Wyżej wymienione akty prawne nakładają na organy administracji samorządowej obowiązek podejmowania działalności zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, a także działań na rzecz trzeźwości, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych został opracowany na podstawie rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2017 rok.

ROZDZIAŁ II – CEL PROGRAMU

Główne kierunki działania Programu to :

1. Tworzenie warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia dla dzieci i młodzieży.
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych uczących życia bez używek.
3. Wdrażanie reguł skutecznej opieki psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.

4. Wdrażanie reguł skutecznego egzekwowania zakazu podawania i sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.
5. Współpraca z innymi samorządami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Cele stawiane przed Programem to :

1. Zwiększenie dostępności usług terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin.
2. Kształtowanie prawidłowych postaw normatywnych dotyczących używania środków psychoaktywnych.
3. Poszerzenie wiedzy wśród dzieci i młodzieży na temat szkodliwości środków psychoaktywnych.
4. Zmniejszenie tendencji do zachowań ryzykownych wśród młodzieży i wzmacnianie zachowań pożądanych.
5. Zwiększenie profesjonalnego przygotowania osób pracujących z młodzieżą i rodzinami, których występują destrukcyjne zachowania.
6. Promowanie postawy abstynencji jako jednej z szans kształtowania osobowości.
7. Zmniejszenie ilości i dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego powodowanego nadużywaniem alkoholu i przemocy.

Cele szczegółowe:

1. Zmniejszenie rozmiaru uszkodzeń zdrowia spowodowanych używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
2. Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego będących skutkiem nadużywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz stosowanie przemocy.
3. Wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności dla dzieci i młodzieży.
4. Ograniczenie wzrostu popytu na alkohol i narkotyki szczególnie wśród młodzieży-poprzez przestrzeganie zasad sprzedaży nieletnim.
5. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu.
6. Współpraca z instytucjami i organizacjami w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.

Cel strategiczny

Ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz stosowania przemocy, zjawiska picia alkoholu, używania alkoholu i podejmowania innych ryzykownych zachowań przez dzieci i młodzież.

Cel będzie realizowany poprzez wykorzystanie zasobów instytucjonalnych i wybranych inicjatyw lokalnych w następujących obszarach:

- profilaktyki uniwersalne: adresowane do wszystkich mieszkańców, bez względu na stopień ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- profilaktyki selektywnej - adresowanej do grup o podwyższonym stopniu ryzyka wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- profilaktyki wskazującej-adresowanej do osób lub grup, które wykazują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia.
- terapii i rehabilitacji-obejmujące osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem.

ROZDZIAŁ III – ZAKRES DZIAŁALNOŚCI KOMISJI

Zakres działalności komisji:

1. Interwencyjno-wychowawcza:

- 1) Przeprowadzanie rozmów motywujących do leczenia z osobami nadużywającymi alkoholu,
- 2) Kierowanie na badania przez lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia w stosunku do osób, które powodują rozkład pożycia rodzinnego, demoralizację młodocianych oraz systematycznie zakłócają porządek publiczny,
- 3) Udzielanie pomocy psychologicznej członkom rodzin, w których występują problemy alkoholowe, bieżąca współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- 4) Wszczęcia postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec nadużywających alkoholu oraz osób stosujących przemoc wraz z kompletowaniem wniosków do Sądu Rejonowego,
- 5) Dokonywanie wizji lokalnych w zakresie usytuowania nowo uruchamianych placówek handlowych i gastronomicznych,
- 6) Współdziałanie z Radami Sołeckimi i organizacjami społecznymi w zakresie ograniczenia dostępności alkoholu,

- 7) Występowanie z wnioskami o wprowadzenie regulaminowego zakazu sprzedaży napojów alkoholowych,
- 8) Opiniowanie wniosków o cofnięcie zezwoleń stosownie do art. 18 ust. 6 pkt 1 i 2
- 9) Czynności kontrolne w placówkach prowadzących sprzedaż i podanie napojów alkoholowych.

2. Edukacyjna

- 1) Bieżąca współpraca ze szkołami w zakresie realizacji programów edukacyjno-profilaktycznych dla młodzieży,
- 2) Tworzenie bazy własnych instruktorów do prowadzenia programów z zakresu profilaktyki uzależnień,
- 3) Współdziałanie z organizacjami i osobami fizycznymi w zakresie ogólnej edukacji mieszkańców gminy,
- 4) Zatrudnienie psychologa.

3. Komisja pracuje na podstawie niniejszego Regulaminu oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego przez Radę Gminy na każdy rok kalendarzowy.

- 1) Komisja rozpatruje sprawy na posiedzeniach w obecności przynajmniej połowy składu komisji, w tym przewodniczącego.
- 2) W razie nieobecności przewodniczącego funkcję przewodniczenia posiedzeniu komisji przejmuje jej sekretarz.
- 3) Posiedzenie komisji zwołuje jej przewodniczący, zawiadamiając o tym poszczególnych członków co najmniej 3 dni przed terminem posiedzenia.
- 4) Komisja pracuje na posiedzeniach Komisji lub w Zespołach:
  - a) Interwencyjnym,
  - b) Kontrolnym.

Zespoły powołuje komisja na swym posiedzeniu, odnotowując fakt ich powołania oraz składy zespołów w protokole.

- 5) Zespół Interwencyjny podejmuje czynności w składzie do 3 osób, z przeprowadzonych czynności sporządza protokół, a w razie nie stawienie się wezwanego notatkę służbową.
- 6) Zespół Kontrolny dokonuje czynności kontrolnych w placówkach na terenie gminy w składzie do 3 osób, z przeprowadzonej kontroli Zespół sporządza protokół.
- 7) W pracach zespołów mogą wziąć udział inne osoby nie będące członkami komisji w charakterze doradcy.
- 8) Przewodniczący komisji może zapraszać do udziału w pracach komisji osoby nie będące jej

członkami.

9) W celu realizacji swoich zadań komisja może podejmować współpracę z Policją, ośrodkami wspomagającymi terapię oraz zajmującymi się leczeniem uzależnień i współuzależnień, zakładami pracy.

ROZDZIAŁ IV – ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Warunki realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany jest przez Gminę Grzegorzew.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grzegorzewie inicjuje i koordynuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej do alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego oraz prowadzi kontrolę przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Grzegorzew oraz wydaje postanowienia dotyczące sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z Uchwałą Rady Gminy w sprawie liczby punktów sprzedaż i zasad usytuowania.
- Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie miesięczne w wysokości 310 zł (słownie trzysta dziesięć złotych) brutto.
- Zastępca przewodniczącego GK ds. RPA otrzymuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 330 zł (słownie trzysta trzydzieści złotych) brutto.
- Sekretarz GK ds. RPA otrzymuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 400 zł (słownie czterysta złotych) brutto.
- Przewodnicząca GK ds. RPA otrzymuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 500 zł. (słownie pięćset złotych) brutto
- Działania rozwiązywania z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i innych uzależnień realizowane będą również przez placówki oświatowo-wychowawcze.
- Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Grzegorzew. Niewykorzystane środki przeznaczone na realizację programu przesuwa się jako środki niewygasające na realizację zadań wymagających kontynuacji w roku następnym do momentu uprawomocnienia się nowego Gminnego Programu. Dopuszcza się możliwość aneksowania umów na kolejny rok w celu kontynuacji zadania.

- Członkowie GKRPA nie będący pracownikami Urzędu Gminy otrzymują zwrot kosztów podróży na zasadach obowiązujących w Urzędzie Gminy Grzegorzew jak również za udział w szkoleniu oraz innych czynnościach związanych z wykonywaniem zadań komisji.

2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu.

- Spotkania z psychologiem w Urzędzie Gminy.
- Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grzegorzewie zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
- Kierowanie na specjalistyczne badania (lekarz biegły medycyny sądowej) w celu wydania opinii o stopniu uzależnienia od alkoholu oraz ewentualne wskazanie co do sposobu leczenia, przede wszystkim osób które:
  - powodują rozkład pożycia;
  - demoralizują małoletnich;
  - systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.
- Prowadzenie i finansowanie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz członków ich rodzin, a także dla sprawców i ofiar przemocy domowej.
Zadania punktu:
  - dostarczanie informacji o możliwości podejmowania profesjonalnej terapii;
  - zatrudnienie psychologa;
  - motywowanie i kierowanie do leczenia;
  - udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej i ich rodzinom;
  - udzielanie porad prawnych – radca prawny Urzędu Gminy;
  - motywowanie osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach specjalistycznych;

- motywowanie osób pijących ryzykowanie i szkodliwe do zmiany wzoru picia – pogadanki, spotkania z uzależnionym od alkoholu;
  - udzielanie wsparcia osobom po zakończeniu terapii odwykowej i ich rodzinom;
  - gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i instytucji, które powinny być wyłącznie w systemową pomoc dla rodziny oraz inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej – Policja Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny.
- Publikowanie w lokalnych środkach masowego przekazu informacji o miejscach świadczących pomoc osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin.
  - Rozpowszechnianie broszur, ulotek dotyczących problematyki uzależnień.

3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- Udzielanie pomocy psychologicznej osobom współuzależnionym.
- Zorganizowanie pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie.
- Zapewnienie opieki psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.
- Prowadzenie polityki informacyjnej dotyczącej miejsc pomocy dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz dzieci ofiar przemocy w rodzinie.
- Udzielanie pomocy rodzinie, a w tym pomocy prawnej, psychologicznej i psychiatrycznej dla mieszkańców gminy Grzegorzew. (psycholog).
- Współpraca z instytucjami w zakresie udzielania pomocy rodzinom z problemem alkoholowym oraz rodzinom doznającym przemocy (policja, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, sąd, GOPS, szkoły).
- Współpraca z Policją w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie: współpraca przy realizacji procedury „Niebieska Karta”.

4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

- Realizowanie w szkołach programów profilaktycznych, informujących o szkodliwości nadużywania alkoholu i sięgania po środki odurzające, nastawionych na

promowanie zdrowego stylu życia. Wprowadzenie i realizowanie w szkołach programów przeciwdziałania agresji.

- Poszerzanie oferty programowej w placówkach oświatowych, kulturalnych i sportowych, o treści profilaktyki uzależnień i zdrowia społecznego.
- Zatrudnienie psychologa.
- Udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktyczno – edukacyjnych- ogłaszanych przez PARPA
- Finansowanie szkół w oparciu o realizację własnych programów profilaktycznych:
  - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Grzegorzewie: Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Zawadzkiego „Zośki” w Grzegorzewie oraz Przedszkole Gminne;
  - Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Borysławicach Kościelnych;
  - Szkoła Podstawowa w Barłogach;
  - Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Bylicach;
  - Gimnazjum w Grzegorzewie;
  - Biblioteka Publiczna.
- Wspieranie inicjatyw placówek oświatowo-wychowawczych mających na celu promowanie zdrowego stylu życia – „Szanuj zdrowie – dobrze wybieraj”.
- Promowanie i wspieranie działalności dotyczącej organizowania wolnego czasu dzieci i młodzieży :
  - Dzień Profilaktyki w Gimnazjum – marzec 2017 r.;
  - Festyn rodzinny – Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Dziecka - wszystkie szkoły, maj/czerwiec 2017 r. wspólnie z policją, strażą pożarną i psychoterapeutami;
  - konkurs rodzinny na wykonywanie kolorowych kanapek - wrzesień 2017 r.;
  - „Dzień Szkoły bez Przemocy” – wszystkie placówki- wrzesień 2017 r.;
  - wypoczynek letni – „Lato zdrowe i bezpieczne” – lipiec/sierpień 2017 r.;
  - warsztaty profilaktyczne z psychologiem – w trakcie roku szkolnego 2016/2017 oraz 2017/2018 (wywiadówki profilaktyczne) dla dzieci i młodzieży oraz rodziców;
  - konkursy plastyczne, przedstawienia, scenki profilaktyczne organizowane w szkołach i bibliotece publicznej;
  - Międzynarodowy Dzień Osób Starszych – październik 2017 r.;
  - konkurs w Bibliotece Gminnej „Szanuj zdrowie – dobrze wybieraj” wykonywanie surówek przez dzieci i dorosłych, wspólna degustacja październik 2017 r.;
  - paczki świąteczne dla dzieci i młodzieży biorących udział w ciągu roku

w różnych akcjach profilaktycznych – grudzień 2017 r.;

- zakup nagród dla uczniów biorących udział w konkursach;
  - prenumerata wydawnictw z zakresu profilaktyki;
  - zakup materiałów o tematyce alkoholowej, psychologicznej, pedagogicznej i przemocy w rodzinie dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
- Dofinansowanie autorskich programów zajęć pozalekcyjnych z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych.
  - Współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie diagnozowania środowisk dziecięcych i młodzieżowych ze względu na kontakty z substancjami uzależniającymi oraz badanie skuteczności programów profilaktycznych – po zakończeniu roku szkolnego – analiza dzienników pedagogów szkolnych ze wszystkich szkół na terenie gminy.
  - Własne, lokalne programy i kampanie profilaktyczno-wychowawcze w placówkach oświatowych, obejmujące swym oddziaływaniem nauczycieli, rodziców i dzieci – wywiadówki profilaktyczne prowadzone przez psychologa, policjanta.
  - Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla pracowników oświaty.
  - Inicjowanie działań mających na celu aktywizowanie wolontariuszy oraz liderów młodzieżowych zdrowego stylu życia.
  - Podnoszenie umiejętności wychowawczych rodziców poprzez organizowanie warsztatów, grup wsparcia oraz wywiadówek z psychologiem.
  - Edukacja rodziców i wychowawców – wywiadówki z psychologiem.
  - „Szkoła Trzeźwych Kierowców”- organizowanie zajęć z policją, połączonych z profilaktyką alkoholową.

5. Współpraca z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

- Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków uzależniających za pomocą dostępnych mediów (prasa, plakaty, internet).
- Prowadzenie kampanii edukacyjnych uwzględniających problematykę uzależnień.
- Współpraca z parafiami na rzecz ruchu trzeźwościowego.
- Współpraca z bibliotekami szkolnymi i publicznymi na rzecz stale dostępnej literatury z zakresu wiedzy o problemie uzależnień - wystawa literatury podczas wywiadówek oraz

wypożyczania książek w bibliotece publicznej, wspólne organizowanie spotkań z różnymi osobami związanymi z profilaktyką;

- Prowadzenie szkoleń dla pracowników Policji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli oraz pracowników służby zdrowia w kontekście:
  - pracy z osobami z problemem alkoholowym i ich rodzinami;
  - pracy z ofiarami przemocy w rodzinie i przeciwdziałania temu zjawisku.

6. Współpraca z instytucjami w temacie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rekomendowane działania w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

- prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;
- podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców;
- wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się;
- wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych;
- dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów i psychologów;
- realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży;
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia;
- realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych.

7. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej

Rekomendowane działania w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

- prowadzenie stałego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i umieszczanie ich na stronie internetowej i w gazecie lokalnej;

- prowadzenie ogólnopolskich i lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, organizowanie festynów, happeningów, pikników, konferencji prasowych, debat lokalnych w mediach;
- zakup materiałów edukacyjnych oraz dystrybucja wśród określonych grup adresatów – młodzieży, sprzedawców, pracowników służby zdrowia, pracowników pomocy społecznej, nauczycieli, rodziców, policjantów, samorządowców, pacjentów palcówek leczenia odwykowego, klientów punktu konsultacyjnego dla rodzin z problemem alkoholowym, ofiar przemocy, kierowców, itp. – broszur, plakatów, ulotek oraz gadżetów profilaktycznych;
- wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo poprzez prenumeratę lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji;
- angażowanie w samorządowe działania edukacyjne i informacyjne lokalnych i regionalnych tzw. VIP-ów: osób znanych, artystów, sportowców w celu zwiększenia skuteczności oddziaływań profilaktycznych;
- pozyskiwanie dla podejmowanych działań patronatów instytucji, organizacji i firm cieszących się uznaniem oraz patronów medialnych lokalnych i regionalnych mediów, co nadaje wyższą rangę przekazywanym komunikatów i podnosi ich wiarygodność;
- aktywizacja i edukacja lokalnych decydentów i radnych poprzez zapraszanie ich do lokalnych debat, kampanii edukacyjnych, udziału w imprezach profilaktycznych, zapoznawanie z lokalną i ogólnopolską diagnozą problemów alkoholowych, także poprzez prenumeratę lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji pogłębiających wiedzę na ten temat;
- budowanie lokalnych koalicji na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, także w ramach porozumień z innymi samorządami lokalnymi czy współpracy z samorządem województwa i nagłaśnianie tych struktur przy okazji różnych wydarzeń w gminie;
- monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym poprzez prowadzenie badań i sondaży, lokalnych diagnoz i ekspertyz, pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych na różnych płaszczyznach, a także ewaluacja prowadzonych działań profilaktycznych oraz publikowanie wyników tych badań w środowisku lokalnych;
- organizacja konferencji, porad, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem alkoholowym, a także w systemie przeciwdziałania przemocy.

8. Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

1. Podmioty uprawnione do przeprowadzania kontroli.

Osobami uprawnionymi do przeprowadzenia kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych są:

- Wójt jako organ zezwalający,
  - Członkowie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, działających na podstawie upoważnienia organu zezwalającego.
2. Zakres przedmiotowy kontroli.
- Kontrola wiarygodności składanych przez przedsiębiorcę oświadczeń o wysokości obrotu napojami alkoholowymi.
  - Przestrzeganie na terenie punktu przepisów o dozwolonych formach reklamy i promocji napojów alkoholowych.
  - Kontrola źródła pochodzenia alkoholu.
3. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli.
- Kontrolę wszczyna się nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli – art. 79 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Przedsiębiorca nie może odmówić wpuszczenia kontrolujących, ale może od razu złożyć sprzeciw.
  - Jeżeli kontrola nie zostanie wszczęta w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, wszczęcie kontroli wymaga ponownego zawiadomienia.
  - Na wniosek przedsiębiorcy kontrola może być wszczęta przed upływem 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.
4. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli zawiera:
- oznaczenie organu, który zamierza przeprowadzić kontrolę;
  - datę i miejsce wystawienia zawiadomienia;
  - oznaczenie przedsiębiorcy;
  - wskazanie zakresu przedmiotowego kontroli (co i za jaki okres podlegać będzie kontroli);
  - podpis osoby upoważnionej do zawiadomienia.
5. Osoby upoważnione do kontroli mają prawo do:
- wstępu na teren nieruchomości, obiektu lub lokalu, gdzie prowadzona jest sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, w takich dniach i godzinach, w jakich prowadzona jest działalność,
  - czynności kontrolnych, o których mowa w pkt. 2, dokonuje się w obecności kontrolowanego, osoby zastępującej kontrolowanego lub osoby przez niego zatrudnionej.

6. Podmiot kontrolowany obowiązany jest zapewnić warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli.
7. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół w dwóch egzemplarzach podpisanych przez obie strony. Jeden egzemplarz pozostaje u kontrolowanego, a drugi przekazuje się do organu wydającego zezwolenia.
8. Na podstawie wyników kontroli organ wydający zezwolenia wzywa podmiot gospodarczy do usunięcia stwierdzonych uchybień, w wyznaczonym terminie o ile nie są one podstawą do cofnięcia zezwolenia lub wszczęcia postępowania o cofnięciu zezwolenia lub podjęcia innych działań przewidzianych prawem.
9. Jednostka kontrolowana w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania do usunięcia stwierdzonych uchybień do organu wydającego zezwolenia informację o wykonaniu zleceń.
10. Sprawdzenie wykonania wniosków protokółarnych stanowi odrębne zadania kontrolne.

9. Ustalenia końcowe

- Źródłem finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są opłaty ze zezwoleniem na sprzedaż napojów alkoholowych.
- Projekt podziału środków finansowych na w/w działalność przygotowuje Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwała Rada Gminy w uchwale budżetowej.
- Powyższy program został opracowany na rok 2017.

Przewodniczący Rady Gminy

/-/ Waldemar Banasiak